REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următoarele BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare, târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 61. Braşov, Sâmbătă 17 (30) Martie 1907.

Manifestaţiile de protestare.

(*p. u.*) In faţa pericolului ce ameninţă cu perzare şcoalele noastre, şi prin urmare nizuinţele noastre culturale, nu-i iertat să dăm nas vrăşmaşului, prin mici disensiuni interne. Acesta e momentul solemn, care trebue să ne găsească pe toţi în unire — momentul pe care noi în toate vremurile îl ţinuserăm în vedere.

Premiţând aceasta ne vom expune părerile asupra felului cum se desfăşură, adecă cum se încurcă situaţia creată de atacul lui Apponyi şi de măsurile de apărare ce am crezut de bine noi Românii să le luăm.

Vom începe cu adunările de protestare.

Incontestabil, adunările de popor nu pot avea la noi acelaş mare rost ca în Elveţia, unde ele sunt un factor constituţional, având puterea de a refuza puterea — sancţionarea — unei legi votate de parlament. Intre împrejurările speciale de acum însă, şi faţă de machiavelicele intenţiuni ale guvernului, adunările au o importanţă specială. Este deci cu atât mai stricăcioasă prea puţina desfăşurare de forţă ce se face în aceasta direcţie, şi neînţelegerea pentru importanţa lor, ce o vedem.

Chestia trebue privită în chipul următor.

Guvernul ţinteşte la desavuarea conducătorilor noştri prezentându-i în tot locul ca pe unii cari nu posed încrederea poporului. Andrassy a mărturisit verde acest plan, şi pe zi ce merge ne putem convinge cum lucrează pentru a câştiga date şi mijloace — false! — şi a zdrobi pe urmă cu aceasta sofismă, bună de a îmbăta cu apă rece opinia publică din streinătate. Ei bine, între astfel de împrejurări, lâncezeala aceasta ar însemna a răbda prosteşte să ni se tae capul!

De altă parte eată ce se mai poate întâmpla.

Clubul naţionalist a încheiat pactul cu guvernul, cerând amânarea dezbaterei proiectului şcolar până după Paşti, ca în acest timp să se poată sfătui cu poporul. A primit mi se pare chiar şi făgăduiala, că nu se va pune nici o pedecă adunărilor poporale din partea autorităţilor. Toate bine până aci. Dar acum, ia să presupunem că nu se vor organiza mai multe de 10—15 adunări de protestare şi aceste numai în anumite părţi — cum se arată după toate semnele. Nu se poate un fiasco mai ruşinos, decât acesta! Un fiasco, care ar avea de urmare de a lua ţăria unei atitudini mai estreme a deputaţilor în parlament.

Pentru a da mişcărei caracterul energic şi însemnătatea ce trebue să le aibă, şi din consideraţiunile ce le-am amintit, să cere să se ţină în chestia proiectului Apponyi întruniri de protestare cât mai numeroase şi în ţinuturile de miazăzi şi la uord prin Sălagiu, Sătmar şi Maramureş. Aşteptăm să-şi ridice glasul toate sinoadele protopopeşti urmând celor câteva cari cu multă vrednicie au grăbit să-şi spună cuvântul, îndată ce s'a ivit primejdia — dar, pe cât luăm seamă, iute s'a ascuns lumina sub oboroc. Aşteptăm să răsune şi glasul de protestare al învăţătorilor.

Să aşteptăm toate astea şi mai mult decât atâta — nici nu jertfe ci numai o leacă de osteneală! Să le aşteptăm. Dar dacă vom aştepta zadarnic, va trebui să găsim şi alt cuvânt, cu deosebire dacă se vor adeveri unele veşti neliniştitoare ce se svonesc.

Să ne silim din toate puterile ca mişcările noastre să fie cât mai energice, cât mai impozante şi cât mai generale. Adevărat, nu vor avea un rezultat nemijlocit, dar — de la noi atârnă! — să aibă şi zezultate pozitive.

Să vărsăm odată niţică patimă în calmitatea naţionalizmului nostru. Chibzuit şi liniştit cum e, el ne poate fi spre laudă în faţa străinilor. Dar nu vedeţi că dăm de mal cu lauda lor cu tot!?

Adunarea de protestare din Braşov.

Adunarea de protestare ţinută astăzi după amiazi în Braşov, a fost o manifestaţiune impuitoare a conştiinţei poporului român din acest comitat, o manifestaţiune, cum de mult n'a mai văzut Braşovul. Peste 3000 de Români au fost întruniţi, pentru a-şi ridica cuvântul în contra proiectului de lege şcolar, care atentează la existenţa şcoalelor noastre poporale româneşti.

Ne este imposibil a aduce deja astăzi un raport amănunţit din cauza scurţimei timpului, vom schiţa prin urmare numai în liniamente generale decursul grandioasei manifestaţiuni:

Adunarea a fost deschisă la oarele $2^1/_4$ de către d-l adv. Ioan *Lengheru*, care salutând călduros pe cei adunaţi espune scopul întrunirii şi declară adunarea de deschisă.

Al doilea orator d-l prof. Andreiu *Bârseanu*, analisează punct de punct dispoziţiunile proiectului ministrului Apponyi şi semnalează pericolul în care se află poporul nostru faţă de el.

Părintele Dr. V. *Saftu*, vorbeşte despre importanţa bisericei şi a şcoalei în viaţa poporului nostru şi terminând dă cetire următorului proiect de rezoluţiune, care se primeşte cu însufleţire şi cu unanimitate:

Proiect de rezoluţie.

Cetăţenii români din cercurile electorale ale comitatului Braşovului, întruniţi în adunare poporală în Braşov în 16/29 Martie 1907, discutând cu toată seriositatea proiectul de lege pentru salarizarea învăţătorilor dela şcoalele poporale comunale şi confesionale, prezentat de Ministrul de culte şi instrucţiune publică dietei ţării spre primire, protestează în modul cel mai energic în potriva dispoziţiunilor cuprinse în acest proiect şi cer cu toată insistenţa, ca el să fie luat de la ordinea zilei, de oare-ce:

1) Proiectul acesta vatămă adânc autonomia confesiunilor garantată prin legi şi în deosebi dreptul lor de a înfiinţa şi a susţinea institute de învăţământ conform intereselor lor speciale şi numai sub suprema inspecţiune a statului. El dă guvernului dreptul de a se amesteca până în cele mai mici amănunte ale vieţii şcolare, şi sub cuvânt că voieşte a îmbunătăţi starea materială a învăţătorilor confesionali, îi scoate pe aceştia cu totul din legătura firească a organismului bisericesc şi-i pune cu totul la discreţiunea organelor statului

2) Prin dispoziţiile cuprinse în §§-fii 13, 25 şi 27 proiectul din cestiune răpeşte chiar dreptul confesiunilor de a susţinea şcoli poporale, un drept cardinal, care formează una dintre temeliile constituţiei actuale ale statului ungar şi totodată garanţia cea mai sigură pentru înaintarea culturală a locuitorilor lui.

3) Din spiritul şi din diferitele dispoziţiuni ale numitului proiect se vede limpede, că ţinta finală a lui nu este alta, decât realizarea idealului utopic de a preface cât mai curând diferitele popoare, ce trăiesc de atâta vreme pe pământul iubit al patriei fiecare cu limba sa, cu credinţa sa religioasă, cu cultura sa şi cu obiceiurile sale, într'o unitate etnică, — ideal chimeric, care nu se va putea îndeplini niciodată şi a cărui urmărire nu va avea alt efect, decât împedecarea progresului cultural al popoarelor nemaghiare deoparte, iar de alta ura şi vrajba între diferitele naţionalităţi din această frumoasă dar nenorocită patrie.

Faţă de aceste tendinţe de contopire meşteşugită, periculoase pentru buna înţelegere între cetăţeni şi pentru pacinica desvoltare a ţării, protestăm înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor, şi cu un glas declarăm cu toţii din adâncul sufletului nostru, că şi pe viitor voim a rămânea ceea-ce am fost şi până acum şi ceea-ce au fost şi moşii şi strămoşii noştri: *Români deopotrivă credincioşi neamului nostru şi patriei noastre mult iubite.* Prin urmare ori-ce încercare de a ne schimba fiinţa noastră etnică şi a ne împedeca în cultura noastră, în care, după un trecut plin de jale, abia am început a face câţi-va paşi mai de nădejde, o vom combate cu toată hotărârea, şi ca o asemenea încercare privim şi actualul proiect de lege.

De aceea cerem, ca el să fie retras de pe masa Dietei.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Intre vis şi viaţă.

de Theodore de Banville.

In renumitul pensionat de fete al doamnelor Olliver, aşezat într'o stradă tăcută a mahalalei Vieille-Estrapade şi ale cărei grădini, respectate până acum de nouăle clădiri, cuprind un loc foarte mare, într'o zi de Octombrie, în timpul recreaţiunii de seară, două fete tinere, Blanche de Castan, în vârstă de patrusprezece ani, Jeanne de Meslide, în vârstă de treisprezece ani, dispreţuind jocurile soaţelor lor, admirau resfrângerile trandafirii şi daurite ale soarelui asfinţind, pe când la picioarele lor foile moarte erau duse de vânt valvârtej.

— Dar ce ai, scumpa mea? zise Blanche oprindu-se pe neaşteptate. Ochii tăi strălucesc cu o sclipire neobicinuită; glasul îţi tremură, mergi cu un pas mai sprinten ca de obiceiu, şi pe toate trăsăturile feţei tale se vede numai bucuria. Ce ai? Ce ţi-s'a întâmplat? Nu cumva ai găsit din întâmplare o comoară, sau vr'un mărgăritar de mărimea unei alune, în acea peşteră părăsită în care susură un izvoraş, şi unde nu intră niciodată nimeni afară de tine?

— Ah! zise Jeanne, ai drept să mă întrebi, căci am nevoe să-ţi fac confidenţe, şi inima mea are şi ea nevoe de a-ţi împărtăşi bucuria mea. Da, sunt nebună, sunt fermecată, sunt fericită. Acel vârtej, acea fericire, acea vrajă necunoscută, despre cari am vorbit aşa de des, le cunosc acum. Iubesc.

— Tu? zise Blanche.

— Ascultă, zise Jeanne, iubesc pe un tânăr de şeaptesprezece ani, frumos, cu păr negru scurt, cu ochi negri gânditori, cu o buză roşie, d'asupra căreia se văd d'abia câteva tulee ale unei mustăţi negre foarte subţiri. Gâtul lui e puternic, dar alb ca al nostru. El se chiamă Henry, şi învaţă ca să intre la Saint-Cyr; căci va fi militar, şi mă adoră. Când se gândeşte la mine, ochii-i strălucesc şi se fac cu totul umezi, şi el abia se încumetează să-mi zică pe nume: Jeanne, şi-mi şopteşte numele foarte încet.

— Dar unde-i el? întrebă Blanche foarte mirată. Unde l'ai văzut!

— Nu l'am văzut, zise Jeanne, dar mi-l'am reamintit deodată; icoana sa a fost desluşit schiţată în amintirea mea, cu amănuntele cele mai neînsemnate; am recunoscut strălucirea dinţilor săi aşa de albi, lungile-i gene, sprâncenile lui par'că depinse cu penelul, şi gura-i trufaşă, ce se îmblânzeşte numai pentru mine.

— Dar, zise Blanche în culmea mirărei, dacă nu l'ai văzut, de unde ştii că există?

— Ei! reluă Jeanne vioae, îl ştiu, îl văd, îl simt. Dacă n'ar exista, cum l'aş avea în minte? De unde i-aş fi aflat numele? Cum aş fi ghicit că mă iubeşte? Nu ştiu unde este; poate că-i în dosul zidului celui mare ce închide grădina asta, căci noi nu ştim cine şeade acolo; poate că stau părinţii lui? Dar sunt încredinţată că mă aflu în faţa lui, sub ochii săi, foarte aproape de el, şi el va găsi fără doar' şi poate mijlocul de a se arăta, de a scrie, de a înşela lipsa ce ne desparte!

— Ştii una, draga mea, zise Blanche veselă, toate astea sunt amăgiri, şi te povăţuesc să te laşi de visul ăsta.

— Ah! răutăcioaso! zise Jeanne, al cărei piept zvâcnia de furie, a cărei privire se făcù atunci sălbatică; iar nişte lacrimi groase-i podidiră obrazul.

Blanche se silì numai decât s'o mângâie, şi s'o şi vindece, făcând'o să priceapă copilăria visului ei de iubire. Dar departe de a-o convinge, ea nu izbuti decât s'o mâhnească şi s'o jignească. Recreaţia se sfârşia; clopotul suna, chemând fetele iar la carte; Jeana plângea mereu, nu putea să şi înăbuşe suspinele şi, tremurând s'o n'audă vr'o profescară, Blanche avu un gând fatal. Fiindcă nu putea încredinţa pe amica ei că Henry nu există, de ce n'ar juca ea oare personagiul lui, pe care-l va face să lucreze şi pe care-l va stăpâni după voia ei, înlăturându-l apoi cât mai curând? Ea se opri chiar la planul ăsta, pe care-l credea înţelepţesc, şi care trebuia s'aducă nenorociri de neîndreptat; căci pasiunea nu-i nici odată aşa de temut decât când înaintează în ciuda tuturor piedecilor, călăuzită de groaznica logică copilărească.

Două zile mai târziu, ducându-se în peşteră, Jeane găsi într'însa o scrisoare cu adresa: »Domnişoarei Jeane de Meslide«. Ea se grăbi s'o deschidă, negreşit fără să se mire; i se părea din potrivă că acea scrisoare aşteptată venea cam târziu. Ea o citi, o înghiţi mai bine zis până la iscălitură, până la acel nume de Henry, pe care îl avea mereu în inimă şi pe buze, şi sorbea cu nesaţ fericirea de a se crede iubită. Scrisă de Blanche de Castan, care cu cei paisprezece ani ai săi nu se pricepea la lucruri de astea mai mult ca prietina sa, scrisoarea aceea era dintre acelea pe cari una din aceste fetişcane ar fi putut-o scrie păpuşei sale; chiar prin asta ea fu mai primejdioasă şi-şi atinse mai bine ţelul, fiind întocmai pe înţelesul aceleia care o citea. Jeanei i se părea firesc că prietinul ei îi lăuda nu numai frumseţea, ci şi amănunte ale toaletei sale şi a gătelii ei din internat; i se părea foarte simplu că Henry cunoştea obiceiurile ei de clasă, de studiu, de plimbare; contrariul ar fi mirat o. După cum era rugată în scrisoare, ea răspunse, fără codire, fără părere de rău, ca o femee (ori ce fată e o femee!)

Mai departe adunarea îşi exprimă încrederea faţă de capii bisericeşti ai Românilor de ambele confesiuni din patrie, le mulţămeşte pentru paşii întreprinşi până acum pentru salvarea şcoalelor noastre şi-i roagă cu toată stăruinţa, ca lupta începută să o ducă înainte cu toate mijloacele legale, ce le stau la dispoziţie; iar la caz de lipsă să nu pregete a arăta dorinţele poporului nostru chiar la treptele Tronului.

De asemenea adunarea exprimă cea mai călduroasă mulţămire reprezentanţilor noştri din Dietă pentru lupta lor bărbătească de până acum purtată în interesul neamului nostru şi dă la iveală credinţa ce o nutreşte în inima sa fie-care suflare românească din acest colţ al ţării, că silinţele lor desinteresate şi vrednice de toată lauda nu vor rămânea fără rod nici în campania, ce-i aşteaptă, campanie menită spre mântuirea şcoalelor noastre poporale confesionale, cu caracter românesc.

Ajutor de stat pentru gimnasiile confesionale. »Kronst. Ztg.« şi »Sieb. d. Tageblatt« publică ştirea, după care cu data de 28 Febr. a. c. fu avizat din partea ministrului de culte şi instrucţiune publică ajutorul de stat pentru gimnaziile din Braşov şi Brad.

Ştirea aceasta apare pentru moment surprinzătoare. Ea poate fi înţeleasă numai, dacă ne vom revoca în memorie ceea ce s'a petrecut astă toamnă în chestiunea ajutorului de stat pentru întregirea salarelor profesorilor dela şcoalele medii confesionale.

In Noemvrie anul trecut ministrul de instrucţiune s'a adresat către susţiitorii şcoalelor medii confesionale, oferindu-le un ajutor de stat pentru a întregi salarele profesorilor dela şcoalele lor, ca să fie tot aşa de mari ca salarele profesorilor dela şcoalele de stat.

Atunci se zicea că ministrul ofere ajutorul fără să pună nici o condiţiune. Chestiunea s'a discutat prin ziare şi refrenul părerilor generale a fost: *Timeo Danaos*.

Mai târziu am auzit, că consistoriul metropolitan gr. or. din Sibiiu, după-ce a cerut părerea eforiilor şcolare şi declaraţia profesorilor dela gimnaziile din Braşov şi Brad, privitor la ajutorul oferit, a comunicat ministrului de instrucţiune publică că primeşte ajutorul pentru numitele şcoli, dacă se va da fără de a se pune nici o condiţiune.

Totodată am aflat, că şi consistoriul din Blaj şi cel al bisericei săseşti evangelice s'a ocupat de chestiunea, să primească ori nu ajutorul. Despre consistoriul din Blaj nu ştim până în ziua de azi, ce anume a răspuns ministrului, dar consistoriul evangelic săsesc a cerut părerea presbiterielor, cari cu o singură excepţiune s'au fost pronunţat toate pentru primirea ajutorului — dar în cele din urmă au convenit cu toatele ca în chestiunea aceasta să hotărască adunarea bisericei săseşti, ce se va întruni în primăvara aceasta.

Foile săseşti anunţă acuma, că la consistoriul metropolitan gr. or. din Sibiiu a sosit rescriptul ministerial, datat 28 Februarie a. c., prin care se satisface cererei consistoriului. Suma de întregire preliminată a salarielor profesorale a sosit la amintitul consistoriu atât pentru jumătatea a doua a anului 1906, cât şi pentru jumătatea întâiŭ a anului 1907. Ajutorul de stat, dat în cazul de faţă ca întregire a salarelor, se declară în rescriptul ministerial ca dat »deocamdată«, dar nu se pune nicĭ o condiţiune ce ar fi legată de primirea lui.

Nu e potrivit timpul de a cerceta, ce însemnătate pot avea cuvintele din hârtia ministrului: „*Deocamdată* se avisează«.... Ne sună însă necontenit în ureche refrenul: »Timeo Danaos«.

Adunare poporală în Giriş.

Fraţilor!

Ne ţinem de datorinţă să urmăm frumosul esemplu al harnicilor noştri fraţi din Roit, Sân-Nicolaul-Român, Berechiiu şi Cefa, deci convocăm

adunare poporală

pe Dumineca, 31 Martie st. n. a. c. în comuna Giriş, la oarele 3 dup'amiazi.

Obiectele acestei adunări sunt:

1. situaţia politică generală;
2. votul universal;
3. darea progresivă;
4. dreptul de libera întrunire şi asociare;
5. proiectul de lege despre plăţile învăţătoreşti.

Sunteţi rugaţi a lua cu toţii parte la această adunare cu atât mai vârtos, că vom avea fericirea să putem asculta vorbirile şi sfaturile preţioase ale veteranilor fruntaşi *George Pop de Băseşti* şi *Nicolae Zigre* şi a neînfricaţilor, luptători naţionali domnii Dr. *Demetriu Lascu* şi *Ioan Russu Şirianu*.

Cu iubire frăţască

Comitetul aranjator.

Adunarea de protestare din Sân-Nicolaul-român.

Oradea-mare, 25 Martie n.

Românii din cercul Ugrei, cari mărginesc hotarul românismului, au fost dintre cei dintâiu, cari şi-au ridicat glasul de protestare în contra planurilor atât de duşmănoase ale guvernului. In adunarea din Sân-Nicolaul român — ţinută în 24 Martie — ei au arătat lumii româneşti, că sunt un element puternic de luptă. iar datorinţele pe cari le impun interesele neamului şi le ştiu împlini cu vrednicie.

Adunarea a reuşit în un mod splendid, iar însufleţirea mare, cu care a fost primită moţiunea a fost mângăerea tuturor, cari au luat parte la ea.

In urma faptului că adunarea au ţinut-o Românii bihoreni, despre cari în luptele naţionale din trecut s'a auzit prea puţin voiesc a arăta într'un raport mai lung felul lor de manifestaţiune şi învăpăiata însufleţire de care sunt cuprinşi în astfel de momente. E trezirea lor la conştiinţa naţională.

Cu trenul de la 10 a. m. au părăsit Oradea mare d-l Dr. Teodor Mihali, presidentul clubului naţionalist cu doamna, însoţiţi de d-nii Dr. Demetriu Lascu organizatorul adunării, Dr. Nicolae Zigre, V. Babi, funcţionar la »Bihoreana« şi de următorii studenţi iurişti: Coriolan Bugariu, Emil Deciu, Radu Găvruş, Silviu Maior, Teodor Popa şi Nicolae Popea, apoi Const. Sfetea, funcţionar. Inteligenţa din Oradea s'a justificat prin ţinerea comitetului parochial, care a trebuit să fie conchemat pe aceiaşi zi.

La gara din Ceffa s'a făcut oaspeţilor o însufleţită primire. Părintele din Ceffa Aurel *Albu* bineventează pe preşedintele clubului deputaţilor naţionalişti. Apoi oaspeţii şi poporul se urcă în numeroase trăsuri şi căruţe, luând drumul spre St.-Nicolaul-mare. In comuna Berechiiu, prin care trece convoiul, o nouă manifestaţie din partea poporului. Presidentul e salutat din partea părintelui George *Cosma*. La dorinţa poporului vorbeşte şi Dr. *Lascu* în cuvinte entusiaste, producând o nespusă însufleţire. Sosiţi în St. Nicolaul mare, o mulţime de popor, bătrâni şi tineri, fete şi neveste întâmpină pe oaspeţi. Lui Dr. Lascu i-se fac din nou mari manifestaţiuni, oaspeţii trec apoi în casa ospitală a preotului din localitate.

La oara 1 se deschide adunarea. Românii din comunele învecinate şi cei veniţi din depărtări mai mari se află adunaţi împreună cu Românii din St.-Nicolaul-mare în faţa şcoalei.

Adunarea se deschide de preşedintele Teodor *Ellenes*, econom în Sân-Nicolaul-Român, după care a vorbit d-l Dr. D. *Lascu*. D-sa se adresează poporului ca modestul fiu al lui, mulţămindu-i pentru prezentarea impunătoare şi pentru ascultarea chemării lui. Atrage apoi atenţiunea poporului asupra nenumăratelor nedreptăţi ce se comit faţă de dânsul în butul tuturor jertfelor ne mai pomenite, ce aduce pentru susţinerea statului. Fiu maşter al statului e poporul românesc. Arată inzultele şi calomniile pe cari le adresează deputaţii maghiari reprezentanţilor dietali ai poporului românesc, pe care inzultându-i, inzultă întreg poporul. — Sărăcia sileşte pe bieţii Români să-şi părăsească ţara, coliba, femeile şi copiii lor, căutându-şi alt adăpost, unde pot câştiga ceva bani, pe cari îi trimit pentru susţinerea celor de acasă şi pentru plătirea dărilor grele, din cari se îngraşe chiar acei mişei, cari îi inzultă.

— Esclamări pline de indignaţiune au însoţit înflăcăratele cuvinte ale vorbitorului. Pe feţele oamenilor se vedea revolta sufletească asemenea aceleia când voeşti să răsplăteşti după cuviinţă nedreptăţile ce le încarcă cineva pe spinarea ta. Dar la un semn al d-lui Dr. Lascu mulţimea disciplinată şi-a înecat expresiunea furiei juste, dând ascultare cuvintelor vorbitorului. Un rar şi însemnat respect. — La urmă recomandă poporului pe d-l president al clubului naţionalităţilor d-l Dr. Teodor Mihali, cerând să-l asculte din inimă precum şi d-l president din inimă are să le vorbească.

D-l Dr. *Mihali* espune situaţia politică, schiţând toate momentele principale, cari ating neamul românesc. Vorbeşte despre marea încercare ce ne ameninţă prin nimicirea şcoalelor noastre, îndemnând poporul la luptă pentru drepturile sale, căci numai cine îşi apără drepturile e vrednic să capete şi altele. Vorbirea plină de avânt şi dragoste a fost ascultată cu mare satisfacţie şi însufleţire.

Mai vorbeşte d-l Vasile *Babi*, care sfătueşte poporul să-şi iubească conducătorii, cari eşiţi din opinci nu şi-au uitat de leagănul românesc din cari au eşit, ci din contră ţin la ei şi luptă pentru înaintarea şi pentru drepturile naţiunii lor.

Se dă apoi cetire moţiunei, pe care Românii o ascultă cu multă atenţiune şi viu interes. Vorbele electrizătoare ale d-lui Dr. Lascu, cari slujesc de substrat al moţiunei, aduc poporul într'o erumpere continuă a aprobării şi a însufleţirii lui crescânde.

Iată textul moţiunei redactată şi propusă pentru primire de d-l Dr. D. Lascu:

Moţiune!

Românii din cercul *Ugrei* în adunarea lor ţinută la 24 Martie n. 1907 în comuna St. Nicolau-Român, au adus următoarea *moţiune*:

1. Luând în considerare atitudinea guvernului actual al ţării ungureşti — păgubitoare în genere pentru toate naţiunile din ţară, dar mai vârtos pentru naţiunea română, — adunarea îşi exprimă absoluta neîncredere faţă de acest guvern precum şi faţă de partidele, cari îl sprijinesc;

2. Luând act cu cea mai mare indignare despre lipsa de bună-credinţă a guvernului în ce priveşte îndrăsnirea de a sfida condiţiunile, cari i s'au impus din partea Coroanei şi la îndeplinirea cărora s'au deobligat când a primit puterea în mână, — adunarea pretinde îndeplinirea neamânată a acelor condiţiuni, ori întru cât sfidarea lor să plănueşte şi pentru de aci înainte, guvernul să-şi primească numai decât dimisia din partea Coroanei.

8. Luând în considerare, că partea covârşitoare a poporaţiunei din Ungaria este lipsită şi acum de cele mai elementare drepturi cetăţeneşti, de unde urmează, că nici actuala dietă ungară nu reprezintă adevărata voinţă obştească, — adunarea pretinde sistarea acestei anomalii, şi deci punerea în vigoarea a votului universal fără nici o restricţiune, secret, direct şi după comună;

4. Luând în considerare nedreptatea strigătoare la cer, ce i se face poporului prin împărţirea neproporţionată a dărilor, cari deja apar nesuportabile; adunarea pretinde întroducerea dărei progresive;

5. Tot pentru sanarea marei mizerii în care se află poporul plugar, — adunarea pretinde, ca guvernul să facă dispoziţie legală în ce priveşte parţelarea pe sama poporului a domeniilor, ce vor fi secularizate din partea statului;

6. Luând în considerare că cel mai nou împrumut de stat s'a ridicat din partea guvernului sub titlul de a sprijini mai multe ramuri de industrie, de a întemeia astfel de instituţiuni industriale, cari au menirea să răspândească spiritul industrial şi să promoveze bunăstarea materială a popoarelor din ţară; adunarea pretinde dela guvern, ca în proporţiunea în care şi poporul român contribue la suportarea acelui împrumut de sute de milioane, acele instituţiuni să se întemeieze şi pe teritoriile locuite de Români. Tot odată să vede îndemnată a timbra cu totalul dispreţ nedeamna procedură a acelor deputaţi maghiari, cari în urma acestei juste pretenziuni şi-au luat neruşinata îndrăsneală să insulte în mod josnic pe întreaga naţiune română din ţara aceasta;*)

7. Adunarea protestează în contra violării dreptului de asociare şi liberă întrunire, precum şi în contra prigonirii organizaţiunilor cu menire de a apăra justele interese ale muncitorilor;

8. Adunarea protestează contra afirmării de rea credinţă şi lipsită de ori ce temei a guvernului şi a partidelor sale că deputaţii naţionali din dietă precum şi ceilalţi deputaţi aparţinători clubului naţionalist, n'ar reprezenta obştea românească şi respective obştea naţiunei slovace şi a celei sârbe.

Ce priveşte *întreaga* naţiune română din Ungaria, adunarea e pe deplin conştientă şi convinsă, că toţi membrii naţiunei române aderează şi aparţin partidului naţional român, şi dacă faptul acesta nu să poate pe deplin manifesta cu ocaziunea alegerilor dietale, — nu poporul român poartă vina ci guvernul ţării care prin violenţă de teroare şi alte abuzuri nepermise zădărniceşte validitarea adevăratei convingeri a cetăţenilor;

9. Adunarea protestează cu indignare în contra procedurei vătămătoare a partidelor guvernamentale faţă de deputaţii naţionalişti români şi celorlalţi deputaţi aparţinători clubului naţionalist, dat fiind, că insultele nedemne adresate acestor deputaţi se consideră de adresate întregului popor român şi celorlalte naţiuni nemaghiare din ţară;

10. Luând în considerare autonomia bisericei naţionale româneşti garantată prin legile fundamentale ale statului, adunarea pretinde stricta respectare a acestor legi, şi protestează în contra încercărilor nepermise a guvernului în ce priveşte ştirbirea şi respective nimicirea autonomiei bisericei naţionale, cu atât mai vârtos că atât biserica naţională română cât şi şcoalele confesionale româneşti au fost şi sunt susţinute exclusiv din sudoarea poporului român;

11. Luând în considerare adevărata chemare a învăţătorilor confesionali români de a da mlădiţelor poporului român o adevărată creştere morală, naţională şi patriotică, adunarea protestează în contra uneltirilor guvernului, în urma cărora sub titlul de regularea salariilor învăţătoreşti caută să facă imposibilă îndeplinirea adevăratei chemări a învăţătorilor români, şi a-i preface pe aceştia în simplii agenţi politici pe sama guvernului şi pe conta intereselor vitale ale poporului român.

Adunarea nu esceptionează de loc şi aderează la îmbunătăţirea după putinţă a plăţilor învăţătoreşti, dar protestează ca preţul acestei îmbunătăţiri de lefuri să fie nimicirea şcoalelor româneşti şi demoralizarea învăţătorilor.

Recearcă deci pe guvern să-şi retragă acel proiect tendenţios, care de fapt intenţionează crearea unei stări atât de dezastruoasă;

12. Luând în considerare primejdia ce ameninţă şcoalele confesionale româneşti prin proiectul de lege al ministrului de culte despre salarizarea învăţătorilor confesionali, adunarea să adresează partidului naţional român precum şi arhiereilor români să grăbească a conchema o adunare naţională generală. la care să participe reprezentanţii poporului român de prin toate părţile ţării;

Adunarea pretinde respectarea limbei române pe toate terenele şi deci pretinde ca în şcoalele de stat întemeiate în localităţi româneşti conform lămuritei dispoziţiuni a art. de lege XLIV din 1868, să se întroducă limba de propunere română.

14) Considerând faptul trist, că actualul guvern prin acţiunea-i de estirpare faţă de partidul naţional român, cu prilegiul alegerilor dietale în cercurile româneşti comite cel mai brutal terorism şi batjocureşte cel mai sfânt drept cetăţenesc al poporului român, adunarea protestează cu indignare contra acestor abuzuri ce servesc de blam nu numai reputaţiei poporului român, ca element de ordine, ci şi reputaţiei unui stat de civilizaţie, protestează cu atât mai vârtos că poporul român întru eserciarea drepturilor sale cetăţeneşti nici când n'a recurs şi nu recurge la espediente cari ar veni în ciocnire cu legea şi cu ordinea de drept, ci în lupta pentru apărarea limbei, a indivi-

*) Se referă mai vârtos la mişeleasca întonare a deputatului Hock János: „Fabrici de funii pe sama Valachilor". — Corespondentul.

---

care s'ar fi dat îndată pe totdeauna, şi lăsă scrisoarea ei în acelaşi loc unde găsise închipuita scrisoare a lui Henry.

Şi corespondenţa asta urmă astfel, nebună, zvăpăiată, ameţitoare, cu atât mai reală pentru Jeane cu cât ea se cufunda mai supusă în tradiţiile basmelor, şi vorbindu-i de a cuceri lumi pentru ea, de a o aşeza pe tronuri, de a-i pune diademă pe frunte, Henry i se părea că n'a trecut măsura, şi că spunea întocmai ceea-ce trebuia să spue. Dar nu numai Jeane fu înfrigurată şi atinsă de văpaia acelor pagini pline de extaz şi de nebunie, ci şi Blanche se molipsi, şi sorbi la rândul ei mii de plăceri şi mii de chinuri. Şi ea iubi, pe cine? Oare pe Henry, al cărui rol îl juca şi care, evocat de imaginaţia celor două fete, sfârşi prin a se întrupa chiar aevea între amândouă? Ea n'o ştia; ar fi fost încurcată, dacă ar fi fost să dea un nume patimei ce la rândul ei o mistuia; dar ea se jucase prea neprăvăzătoare cu dragostea ca să nu fie atinsă de această flacără ce nu cruţă nimica. In prada unui delir care, fiind-că se născuse dintr'o simplă închipuire, era şi mai puternic, deşteptând nebuneşte într'însa setea de a iubi şi de a fi iubită, ce doarme pe ori ce buză femeiască, ea scria acum cu patimi fără ţel, dar nici decum prefăcute, scrisorile al căror graiu înflăcărat o exalta şi pe ea însăşi tot aşa de primejdios ca şi pe prietina ei Jeanne.

(Va urma).

dualităţii sale naţionale, a religiunei şi aşezămintelor sale naţionale precum şi întru manifestarea *adevăratului patriotism*, totdeauna a purces pe baza legei şi a ordidinei de drept, dovedindu-se de cel mai de ordine element fidel şi cu credinţă faţă de patrie şi faţă de tron.

15) Adunarea îşi esprimă totalul dispreţ faţă de calumniile temerare ale unor miniştri şi a partidelor guvernamentale, că poporul român şi conducătorii lor ar căuta răsvrătirea cu poporul maghiar şi ar opera contra întregităţii statului; poporul român doreşte frăţietate cu poporul maghiar, dar o adevărată frăţietate, înţelegând că şi poporul român şi naţionalităţile la surori: să se bucure de aceleaşi drepturi şi favoruri din partea statului, ca naţionalitatea maghiară. Statul nostru nu poate avea chemarea să servească în mod parţial şi tendenţios esclusiv interesele şi capriciilor speciale de rassă ale Maghiarilor pe conta şi prin brusca violare a intereselor şi a drepturilor fireşti a celorlalte naţionalităţi. De aceea adunarea protestează energic în contra parţialităţii pe cât de jicnitoare, pe atât de păgubitoare şi primejdioasă, în urma căreia guvernul, deşi e cât se poate de darnic întru sprijinirea morală şi mai vârtos materială a instituţiunilor culturale şi politice speciale maghiare din bugetul ţărei, adunat de la toate popoarele statului, dar nu voeşte să ştie despre ocrotirea instituţiunilor culturale a celorlalte naţionalităţi, cărora în ziua de azi nu numai că nu le e permis a-şi întemeia pe cheltuelile proprii atari instituţiuni, ci şi cele existente, câştigate pe vremea altui sistem, sunt expuse la maltratări nedemne, la prigoniri şi chiar la nimicire din partea guvernelor.

16) Poporul român din cercul Ugrei ia cu plăcere la cunoştinţă brava atitudine a archiereilor români în ce priveşte respingerea atacurilor îndreptate din partea guvernului contra şcoalelor naţionale româneşti şi doreşte ca toţi preoţii români să urmeze acest frumos exemplu.

17) In sfârşit poporul român din cercul Ugrei îşi esprimă sincera şi frăţeasca mulţămită şi recunoştinţă deputaţilor naţionali pentru lupta bărbătească şi brav suportată de dânşii în dietă întru apărarea intereselor poporului român rugându-i să-şi observe şi în viitor brava ţinută şi asigurându-i despre fidela şi neclintita sa alipire.«

(Va urma.)

Evenimentele din România.

Am amintit în numărul nostru de eri, că ministrul de culte Haret împreună cu Metropoliţii şi Archiereii României au adresat preoţilor şi învăţătorilor din România o circulară din prilejul gravelor tulburări, prin care trece ţara.

Iată ce se zice în această circulară:

»Mare şi grea nenorocire a căzut peste noi. A voit sfântul Dumnezeu să ne încerce ori să ne pedepsească pentru păcatele noastre, şi ne-a dat să vedem ceea-ce părinţii noştri nu văzuseră niciodată în ţara noastră cea blândă.

»Să ne plecăm capetele şi să primim cu supunere voia Lui cea înaltă. Dar tot voia Lui este, ca noi să ne facem datoria noastră de creştini. Şi această datorie este de a potoli pe cei turburaţi, de a împăca pe fraţi şi de aduce pacea şi liniştea printre oameni.

»Datoria aceasta o aveţi cu deosebire voi, păstori ai turmei lui Christos, şi voi, învăţători ai neamului; căci fraţii noştri săteni numai dela voi pot auzi cuvântul cel bun, numai dela voi pot primi lumina cea adevărată.

»Faceţi să înceteze lupta între fraţi. Faceţi-i să înţeleagă că cu focul şi cu arma nu se poate îndrepta ţara, ci din contră, i-se pregăteşte peirea. Vrăjmaşii ţărei sunt mulţi şi puternici, şi ei atât aşteaptă, să ne duşmănim noi unii cu alţii, pentru ca să ne stăpânească şi să ne pună pe grumazi un jug mult mai greu decât acela al suferinţelor noastre de astăzi, şi pe care nimeni nu îl va mai putea apoi ridica niciodată.

»*Vrăjmaşi ai ţărei sunt aceia, cari au venit pe ascuns să sufle zizania între voi, ca să nu ne putem înţelege la nevoile noastre. Deschideţi mintea sătenilor, şi faceţi-i să înţeleagă că nu trebue să asculte de şoaptele ticăloşilor care îi îndeamnă la rău, şi după ce-au adus jalea şi ruina, se fac nevăzuţi, ca duhurile iadului.*

»Au sătenii nevoi mari, fără îndoială, şi nimeni din noi nu le tăgădueşte. Dar iată că glasul lor s'a auzit, şi vine îndreptarea. Maiestatea Sa Regele, înţeleptul nostru stăpânitor, ne-a chemat la cârma ţărei pe noi şi ne-a poruncit ce trebue să facem, pentru ca să alinăm durerile poporului.

(Se înşiră apoi măsurile puse în vedere în manifestul guvernului).

»Trebue acum ca voi, preoţi şi învăţători, să umblaţi din om în om, şi să le arătaţi acestea, şi să le lămuriţi ce însemnează lucrurile pe cari le-am scris noi în manifestul nostru. Trebue să-i faceţi să înţeleagă, că îmbunătăţirile ce li-se fac sunt aşa de mari că poate mulţi din ei nici nu îndrăzneau să le nădăjduiască de a le vedea împlinite. Spuneţi-le că cuvântul Maiestăţei Sale Regelui este sfânt, şi că şi noi, sfetnicii lui, suntem oameni bătrâni, cari nu ne-am călcat niciodată cuvântul; şi dovadă este că până acum nu le-am făgăduit lucruri mari, pentru că ştiam că nu le puteam face; dar acum făgăduim, pentru că ştim că putem să ne ţinem de cuvânt.

»Voi, preoţi, trageţi clopotele dela biserică, îmbrăcaţi-vă în sfintele vestminte, luaţi în mână crucea şi evanghelia, ca să se adune poporul; şi vorbiţi-i şi voi şi învăţătorii, şi faceţi să intre pacea şi dragostea între oameni, şi să piară duhul cel rău dintre ei. Aceasta este chemarea voastră, şi mare răspundere veţi avea înaintea lui Dumnezeu şi oamenilor dacă nu o veţi împlini.

»Veţi şti, cucernici preoţi, că pentru toate cele pe cari vi le scriu aci, am primit toată aprobarea şi dela I. Prea Sfinţiţii Mitropoliţi şi Episcopi ai sfintei noastre Biserici.«

Amănunte.

— O telegramă oficială anunţă, că în *judeţul Vlaşca* încăerările luând un caracter foarte grav, Mercuri după amiazi s'a tras cu tunurile, *distrugându-se cu desăvârşire trei sate şi anume: Vieru, Odivoaia şi satul Stăneşti*, în care după cum se ştie au fost omorît locotenentul Niţulescu şi a fost rănit căpitanul Mareş.

— Din multe comune rurale au sosit la Ministerul domeniilor cereri din partea sătenilor, pentru a li-se permite să *păşuneze vitele în pădurile Statului.* D-l Anton Carp, noul ministru de domenii, a dispus să se satisfacă în limitele posibilităţii cererile sătenilor.

— *O delegaţie de proprietari din Teleorman* s'a presentat Mercuri seara regelui. Proprietarul Mihalache Ionescu a expus regelui grava situaţie, ce s'a creat proprietarilor în urma devastărilor din acest judeţ.

— Pe mâne Sâmbătă este convocată *o întrunire a proprietarilor şi arândaşilor* din Muntenia în sala Eforiei, pentru a se sfătui asupra situaţiunei grave, provocată de devastările şi prădările moşiilor de către ţăranii răsculaţi.

— *Greva generală* care a izbucnit *în Buşlenari a încetat* cu desăvârşire, graţie societăţilor cari au admis cererile lucrătorilor şi graţie atitudinei demne a trupelor din localitate. Starea spiritelor este mai calmă. Industria şi exploataţiunile îşi urmează mersul lor normal.

Alegerea dela Lugoş.

Despre decursul alegerii de deputat în cercul Lugojului, care s'a sfârşit cu învingerea candidatului naţionalist, ni-se scriu următoarele:

In multe privinţe aceasta alegere a sămănat cu tabloul ce l'a oferit cea dela Bocşa. Oamenii admnistraţiei, ajutoraţi de sutele de gendarmi călări şi pedeştrii, au desfăşurat o activitate ne mai pomenită pentru reuşita independistului Makkay. Intre altele bărbaţii de încredere ai Românilor au fost opriţi a întra în comunele Sudriaş-Jupani şi Boldor spre a aduce alegători.

In primele oare ale alegerei Makkay era în avans cu mai multe sute de voturi. La oarele 2 p. m. Makkai întrunise aproape 900 voturi mai mult decât candidatul naţionalist. Bucuria şi veselia în tabăra independistă era la culme.

Un contrast isbitor faţă de această veselie gălăgioasă oferea tabăra românească în care domnea o linişte aproape sărbătorească. Satele mari româneşti nu ajunseră încă la vot şi prin urmare nu scăzuse nici speranţa în învingerea finală. Oamenii de încredere ai partidului românesc se aflau între alegătorii români pentru a-i apăra în contra provocărilor jandarmeriei şi ai corteşilor Makkayşti.

Pe la oarele 2 p. m. veniră la vot comunele româneşti şi la 6 seara Dr. G. Popovici era cu vre-o 60 voturi în avans. Zadarnice erau toate sforţările organelor guvernului, căci voturile candidatului naţionalost cresteau mereu. Când s'a publicat resultatul alegerei pe la oarele $12^1/_2$ — Dr. Popovici întrunise 1774 voturi iar Makkai 1615 — a isbucnit din mii de pepturi româneşti un singur glas — glasul bucuriei că au învins.

Cronica din afară.

Agitaţia din Bulgaria. Ultimele legi votate de Sobranie şi în special cea relativă la presă au surprins publicul. In Sofia s'au ţinut discursuri şi meetinguri de profesori universitari cari au protestat, spunând că în ţară siguranţa nu mai poate exista deoarece se fac legi anticonstituţionale. De altă parte, funcţionarii căilor ferate se agită din nou. E o fierbere continuă în toate clasele sociale.

Prietinia anglo-spaniolă. Se comunică din Madrid că la conferenţa dela Haga va fi numit reprezentant al Spaniei, ambasadorul Spaniei dela Londra. Aceasta înseamnă că Spania este decisă să meargă în ce priveşte conferinţa după dorinţa Angliei. Intâlnirea celor doi regi, pentru care se fac atâtea pregătiri în Spania, este o nouă dovadă de comunitatea de vederi a acestor state. Se crede că şi ministrul de externe al Spaniei va asista la această întâlnire.

Din Dumă. In şedinţa de Mercuri s'a terminat discuţiunea asupra curţilor marţiale. Ministrul Stolypin, luând cuvântul, a zis că legea asupra numitelor curţi este vremelnică şi că poate fi abrogată, nu însă înainte ci după prezentarea proiectului preşedintelui Dumei. Este nevoie a se lua măsurile cele mai riguroase şi cele mai excepţionale când ţara e în pericol. Nici o legislaţiune nu opreşte ca guvernul să înceteze ordinea normelor când organizmul statului este sguduit din temelie. Nişte măsuri provizorii cum sunt legile asupra Curţilor marţiale de campanie nu pot lua un caracter de instituţiuni permanente, ele trebue să rupă vălul criminal şi în urmă să dispară, însă guvernul nu poate să asigure încă liniştea fără a lua măsuri excepţionale.

Primul ministru citeşte în urmă resoluţiunea congresului socialiştilor revoluţionari. Scopul acestora este o republică democratică. Vă întreb domnilor, zice Stolypin, oare guvernul poate concede a se face revoluţiune şi în asemenea condiţiuni? Guvernul e convins că modul său de a lucra nu e probă de slăbiciune ci o probă de credinţă. Cred d-lor că vă veţi spune cuvântul, care ne va sili pe toţi la muncă spre reorganizarea Rusiei. Până atunci guvernul va limita competenţa Curţilor marţiale prin cazuri esceptionale şi la crimele cele mai îndrăsneţe. Când Duma va fi adus Rusia pe calea unei opere liniştite, această lege asupra curţilor va cădea ea însăşi. (Dreapta aplaudă centrul şi stânga păstrează tăcerea.) Preşedintele pune la vot moţiunea ca o comisiune de deputaţi să fie însărcinată cu cercetarea legei abrogării Curţilor marţiale. Duma adoptă moţiunea cu o mare majoritate.

Bandele greceşti şi sârbeşti din Macedonia fac mare grije guvernelor din *Austro-Ungaria* şi *Rusia.* Ambasadorii acestor state din *Belgrad* şi *Atena* au atras nu de mult atenţiunea guvernului sârbesc şi grecesc asupra ştirelor ce le primesc din Macedonia. Din aceste ştiri se vede că pacificarea ţării, la care ţinteşte acţiunea celor două mari puteri, a fost în timpul din urmă foarte mult stânjinită prin aceea, că s'au înmulţit bandele sârbeşti şi greceşti în Macedonia. Stăruinţele puterilor au avut până acuma frumoase rezultate pe mai multe terene ale administraţiei. Propaganda violentă ce o fac însă naţionalităţile străine, una pe contul celeilalte, zădărnicesc însă succesele acestei opere de pace. Ambasadorii au mai atras atenţiunea guvernului sârbesc şi grecesc asupra declaraţiunilor lor repeţite de-a sprijini sincer stăruinţele marelor puteri.

ŞTIRILE ZILEI.

— 15 Martie v.

Contra proiectului Apponyi, au mai protestat în mod energic următoarele corporaţiuni bisericeşti: Comitetul parochial din *Almaş* (tractul Buteni), comitetul parochial din *Cil* (tractul Buteni) şi sinodul protopopesc din Buteni.

Din Bistriţa ni-se scrie: »*Coroana*« institut de credit şi economii în Bistriţa a votat prin direcţiunea sa pe baza autorizării primite dela adunarea generală din 7 Martie a. c. deocamdată următoarele ajutoare: 1) Bisericei rom. gr. cat. din Herina 200 cor. 2) Gimnaziului român din Brad 100 cor. 3) Mesei studenţeşti din Năsăud 50 cor. 4) Casei meseriaşilor români din Bistriţa 50 cor. 5) Reuniunei române de cântări din Bistriţa 50 cor. 6) Catechetului român gr. cat. din Bistriţă 50 cor. 7) Despărţământul Bistriţa al »Astrei« 20 cor. 8) Bisericei şi şcoalei române din Şomfaleu 20 cor. 9) Şcoalei civile de băieţi din loc 15 cor. 10) Şcoalei române din Bârlad 10 cor. 11) Şcoalei române din Herina 10 cor. 12) Şcoalei române din Arcalia 10 cor. 13) Şcoalei române din Braşfalăul-de-sus 10 cor. 14) Şcoalei române din Măghieruş 10 cor. 15) Şcoalei române din Sebeşul-de-sus 10 cor. 16) Şcoalei române din Sereţel 10 cor. 17) Reuniunei economice săseşti din loc 5 cor. 18) Reuniunei pompierilor din loc 5 cor. *Total 635 cor.* Bistriţă, 23 Martie 1907.

Inmormântarea lui Pobjedonoszew a avut loc Mercuri. A fost o afluenţă enormă. Reacţionarii au organizat mari manifestaţii. S'au pronunţat discursuri în biserică. La înmormântare au luat parte toţi miniştrii şi înalţii demnitari ai Rusiei. Moştenitoare universală a fost lăsată o fată de zece ani, pe care Pobjedonoszev o găsise părăsită pe scările casei sale şi o adoptase.

O desminţire. Unele cercuri din România şi o parte a pressei române din regat au învinovăţit pe d-l prof. N. Iorga, că şi dânsul ar fi instigat pe ţăranii români la revoltă prin scrierile sale. Se colportase zilele trecute chiar ştirea, că guvernul ar fi ordonat destituirea d-lui Iorga din postul său. In faţa acestor învinuiri d-l prof. Iorga publică în »Universul« o scrisoare deschisă, în care declară, că nu e nici antisemit, nici socialist, ci naţionalist, că între abonaţii revistei sale »Neamul Românesc« nu sunt ţărani şi că nici n'a stat în legătură cu aceştia.

Aniversarea proclamărei României ca regat. Mercuri avea să se serbeze în România aniversarea proclamărei României ca regat. Din causa evenimentelor grave cari sunt la ordinea zilei nu a avut loc nici o serbare *oficială*.

Procesul Olimpicelor. Din Bucureşti se anunţă că Curtea de apel secţia III a admis apelul moştenitorilor lui Zappa şi a respins apelul Olimpicelor.

Confiscare şi proces de pressă. Foaia slovacă »Ludove Noviny«, care apare în Trencin, a fost din nou confiscată şi totodată procurorul a intentat redactorului responsabil proces de pressă pentru 5 casuri de agitaţie.

Procesul patriarchului Brancovici. Tribunalul din Mitroviţa a respins procesul de calomnie intentat de patriarchul Brancovici în contra dep. Musiczky pe motiv, că afirmaţiunile citate nu constitue calomnie.

Avis. In cancelaria subscrisului află imediată aplicare un tînăr deplin versat în afacerile notariale pe lângă un salar fix de 50 coroane, vipt şi cuartir, — afară de vestminte de pat — precum şi o terţialitate din venitele îndreptărei catastrului, ce se va pune în lucrare cu 1 Aprilie. *Traian Radu*, not. cercual în Feneş, p. u. Zalatna.

ULTIME ŞTIRI.

Bucureşti. 29 Martie. Situaţia răscoalelor ţărăneşti este următoarea: In *Moldova* se constată tot mai mult că liniştea s'a restabilit. O parte din trupe au putut chiar fi retrase pentru a fi întrebuinţate în Muntenia. Ministrul Haret s'a întors din Moldova. In *Muntenia* trupele operează cu multă energie. S'a constatat că patru bande mari şi foarte primejdioase operează. Una din ele, banda dela Clejani, e încunjurată de trupe, dar soartea ei nu se cunoaşte încă. A doua a fost distrusă la Stăneşti, unde s'a tras şi cu tunul. A treia a fost prinsă în Dîmboviţa. O luptă crâncenă s'a dat şi armata a făcut uz şi de artilerie. Banda aceasta a fost şi ea distrusă. In capul acestei a treia bande se aflau doi tineri cari s'au dat drept studenţi, purtau decoratii şi un fel de uniforme. Aceşti conducători ai bandei au fost arestaţi şi s'a constatat că sunt de loc din Alexandria. In juedţul *Teleorman* se semnalează încă mişcări şi devastări în jurul oraşului Ruşii de Vede şi pe valea Oltului spre judeţul Romanaţi. In judeţul *Olt* au izbucnit răscoalele cu multă putere. Ţăranii ard şi devastează satele. In *Dolj* situaţia e încă gravă. In *Gorj* se semnalează de asemenea mişcări şi devastări.

In judeţul *Ilfov* e linişte peste tot locul. S'a semnalat la Ciocăneşti pe moşia d-lui Gr. Cantacuzino, oare-care mişcare, dar fără urmare, căci spiritele s'au liniştit. Şi la Oteteleşanu, s'a dat alarma, dar pe nimic întemeiată, atât în comună cât şi prin împrejurimi, fiind linişte complectă.

Iaşi. 29 Martie. In întreaga Moldova a fost eri un viscol puternic, care a înzăpezit numeroase trenuri.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906 11 Martie.	Activ	1907 3 Martie.	1907 10 Martie.
105.982,703	74857703 Reser. metal. aur 81733355 / 31125000 „ Trate aur 33595000	115.452,235	115.328,355
1.400,447	Argint și diverse monede	1.225,641	1.229,311
65.864,168	Portofoliu Român și străin. . . .	82.623,237	82.295,941
23.530,467	*Impr. contra efec. publice 9589700 / „ „ „ în cont-corent 20853437	30.321,161	30.443,137
11.999.924	Fondurĭ publice	11.999,924	11.999,924
14.983,507	Efectele fondului de reservă . . .	15.931,524	15.931.524
2.914,292	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.270,121	3.270,121
5.768,153	Imobile	5.882,259	5 882,761
601,632	Mobilier și Mașinĭ de Imprimerie .	610,795	611,045
352,761	Cheltueli de Administrațiune . . .	333 817	339,974
84.012,215	Depozite libere	87.939 888	91.543,903
—	„ „ & provisorii . . .	292 000	90,500
2.230,207	Compturĭ-curente	—	—
25.825,087	Compturĭ de valorĭ	17.588 576	20 743,687
345 465,563		373.471,178	379.710.183

1906 11 Martie.	Pasiv	1907 3 Martie.	1907 10 Martie.
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
21.034,186	Fond de rezervă	22.697,129	22.697,129
3.105,044	Fondul amortis. imob. și material .	3.343,012	3.343,012
224.793,720	Bilete de Bancă în circulațiune . .	245 229 850	244 454,710
520,398	Dobânzĭ și beneficii diverse . . .	583,413	647,600
84.012,215	Depozite de retras	87.939,888	91.543,903
—	„ „ „ & provizorii . .	292 000	90,500
—	Compturi curente	1.385.886	4.933,329
345.465,563	Scomptul 5% / * Dobânda 5%	373.471.178	379.710,183

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Martie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%.	111 95
Renta de corône ung. 4%	94.40
Impr. căi . fer. ung. în aur 3½% .	83.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	94 35
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	95 45
Impr. ung. cu premiĭ	197 50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	149 —
Renta de hârtie austr. 4²/₁₀ . . .	98 45
Renta de argint austr. 4²/₁₀ . . .	98.35
Renta de aur austr. 4%	117.60
Renta de corône austr. 4% . . .	98 60
Bonurĭ rurale ungare 3½% . . .	89 90
Losurĭ din 1860 . . . , . .	152 —
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit	1766 —
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	800 —
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ung. .	670 —
Napoleondorĭ.	19 16
Mărcĭ imperiale germane . . .	117 95
London vista	242 20
Paris vista.	95 65
Note italiene.	95 50

Cursul pieței Brașov

Din 30 Martie n. 1907

	Cmp.		Vênd.
Bancnote rom.	18.94		18 96
Argint român	18.80	„	18.84
Napoleondori.	18.94	„	19 —
Galbeni	11.20	„	11.45
Mărcĭ germane	117.20	„	117 3
Lire turcescĭ	21.50	„	[illegible]
Scris. fonc. Albine 5%	100.—	„	101
Ruble Rusescĭ	2.53	„	[illegible]

Pentru morburĭ de stomac!

Celor ce prin recélă, înbuibare, mâncărĭ greu de mistuit, ferbințelĭ, prea recĭ, séu viață neregulată și'au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cârceĭ, durerĭ, mistuire rea,

se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulțĭ anĭ cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de buruienĭ este preparat din buruienĭ excelente și vindecătóre cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de buruienĭ delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de buruienĭ delătură morburile de stomac deja la început De aceea să se folosésçă de timpuriu. Simptome ca: **durerĭ de cap, râgâială, grĕță, slăbic une, vomare,** dispare adese-orĭ după folosirea a câteva sticle de vin de buruienĭ.

Constipația și urmările ca: **neastimpĕr, colică, bătaie de inimă, insomnia, congestiune la ficat, splină, hemoroide,** se delătură întrebuițând vinul de buruenĭ. Asemenea curăță din stomac materii stricăcióse prin eșirea ușóră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea fețeĭ, anemia, debilitatea

provin adeseorĭ din mistuire rea și din disposiție bolnăviciósă a ficatului. Persóne carĭ pătimesc **de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie,** tângesc cu încetul ☞ Vinul de buruenĭ dă impuls puterii de viața. ☞ Vinul de buruienĭ excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitatĭ și produce vioiciune de viața

Mulțime de scrisorĭ de mulțumire confirmă acestea.

Vin de buruienĭ se capĕtă în sticle à 3 cor. și 4 cor. **în farmaciile** din: Brașov, Săcele, Cristian, Rĕșnov, Codlea, Țințarĭ, Helchiu, Bod, Feldióra. Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Papolcz, Zágon, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-Gyorgy, Bolön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholcz, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Torcsvár, Vajdarecse, Voila, N.-Sink, Aiud, Panticeu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în tóte farmaciile din orașele micĭ și marĭ din Ardeal și din țĕrile strĕine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. **Obert**, Victor **Roth**, **Eugen Neustädter** la „Ingerul păzitor", **Ferdinand Jekelius** la „Speranța". — **Trimite** 3 séu mai multe sticle **cu prețurile** originale în orĭ și ce localitate din Austro Ungaria.

Sĕ se ferésçă de imitație.

Cerețĭ anume **Vin de buruienĭ a lui ☞ Hubert Ullrich.**

Vinul de buruienĭ al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 450·0, spirt de vin 100.0, Glicerin 100·0, Vin roșu 240·0, sirop de fragĭ 150·0, sirop de cireșe 320 0, fincen. anason, rădăcina helen, rădăcinĭ americane, rădăcinĭ de inzian, rădăcinĭ calmusa a. 10·0. Aceste părțĭ constitutive sĕ se amestece.

Se caută

Agenți

și representanți locali pentru vânzarea de

Rolete de lemn și Jalusi

cu provision mare.

Ernst Geyer, Braunau, Böhmen.

(2793,1—10.)

De vânzare

Casa Nr. 68 din Strada Porți. Oferte în scris sunt a se adresa la *„Reuniunea industrială săsească din Brașov"* (Gewerbeverein). 2791,1—3.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei"

se pot face orĭ și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vêndĕtorii de cărțĭ prin orașe și têrgurĭ

este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnedeu"

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprindĕnd rugăciunĭ de diminéța și de séră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciunĭ folositóre 56 la numĕr pe 255 paginĭ, format octav mic.

Acésta carte de rugăciunĭ artistic legată este prima la Românĭ, carĭ până acuma se închinau din cărțĭ subred legate și ordinare. Acuma nu trebue sĕ stăm în privința acésta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalitățĭ. Prin cartea de rugăciune *„Lauda lui Dumnedeu"* s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumósă și se póte căpĕta în diferite legăturĭ dela mai simple până la mai luxóse și tóte în preț fórte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.
Legătură trainică négră și aurită cu séu fără chip sfânt	—.90
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60
„ „ „ cu încheietóre	1.80
„ „ „ cu cadriu argintat și închidĕtóre	2.10
Imit. de fildes cu catifea și închietóre	2.65
„ „ „ cu catifea și podóbă mai mare	3.10

Vindĕtorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra *„Cartei de rugăciune" întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca* cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuțĭ, care carte format mic octav, cuprindĕnd asemenea tóte rugăciunile nóstre folositóre ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toțĭ școlarii.

Prețul acestei cărțĭ:

In pânză négră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxósă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare . . .	cor. 1.40

Tóte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au sĕ se adreseze și vêndĕtorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posițiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine și acuratețâ, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORĬ.
CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORĬ.
ANUNȚURĬ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ.
BILANȚURĬ
Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.
Couverte, în tótă mărimea.
TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.
PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, în etagiul,** înderĕpt în curte. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.